

PERSBERICHT

Den Haag, 18 juni 2009

Het reilen en zeilen van een rederij in oorlogstijd gedigitaliseerd

Metamorfoze kent subsidie toe aan negen erfgoedinstellingen

Metamorfoze, het nationaal programma voor het behoud van papieren erfgoed, heeft bijna een miljoen euro subsidie toegekend aan erfgoedinstellingen voor de conservering en digitalisering van negen archieven en collecties. Een deel van het gedigitaliseerde materiaal zal door de betreffende instellingen online beschikbaar worden gesteld. Vier van de negen projecten worden hieronder kort belicht om de diversiteit van het programma weer te geven.

- **De Holland-Amerika Lijn**

Voor de Holland-Amerika Lijn, één van de grootste rederijen van ons land, waren de oorlogsjaren spannende tijden. In 1940 verhuisde het hoofdkantoor van Rotterdam naar Curaçao en opereerden de directieleden vanuit Londen en New York. Daarnaast werden 16 schepen (van een totaal van 22 schepen) door de Nederlandse staat geconfisqueerd en ingezet voor oorlogsvoering op zee. Het compleet bewaarde bedrijfsarchief in het Gemeentearchief Rotterdam vertelt ons veel over de rederij in oorlogstijd, variërend van het bestuur en organisatie tot het dagelijkse leven aan boord. De archiefstukken bevatten tevens informatie over contacten met de Nederlandse regering in ballingschap.

Voor een deel van de conservering en digitalisering van het verzuurde archief van de Holland-Amerika Lijn 1940-1945 en drie andere archieven is tevens subsidie aangevraagd bij het programma Erfgoed van de Oorlog van het ministerie van VWS. Dit programma heeft als doel het behoud van belangrijk materiaal uit en over de Tweede Wereldoorlog en het gebruik ervan te stimuleren.

- **Nederlands Darwinisme - Hugo de Vries**

Tijdens het Darwinjaar verdient ook het archief van Hugo de Vries (1848-1935) van de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam enige aandacht. De Vries, ook wel 'de paus der botanici' genoemd, was van 1877 tot 1918 hoogleraar plantkunde aan de Universiteit van Amsterdam en één van de grondleggers van de genetica. Tevens was hij directeur van de Hortus Botanicus. Hugo de Vries was zeer geïnteresseerd in het Darwinisme. Met zijn onderzoek naar het ontstaan van nieuwe plantensoorten heeft hij bijgedragen aan de ontwikkeling van de erfelijkheidsleer. Het archief Hugo de Vries bevat materiaal over het gehele leven van de botanicus: correspondentie met diverse wetenschappers, opstellen, aantekeningenboekjes, maar ook tekeningen en foto's die De Vries maakte van bloemen en planten in de natuur. Het materiaal zal met behulp van subsidie van Metamorfoze geconserveerd en gedigitaliseerd worden.

- **Correspondentie Piet Mondriaan**

De wereldberoemde kunstenaar Piet Mondriaan (1872-1944) heeft naast zijn bekende abstracte en naturalistische werken een groot aantal brieven nagelaten. Deze correspondentie is van groot belang voor de kennis over zowel zijn werk als zijn persoonlijk leven. Mondriaan schrijft over tentoonstellingen waaraan hij deelnam, zakelijke transacties en zijn beweegredenen om zich in New York te vestigen. Een selectie van zijn brieven, die zich gedeeltelijk in New York bevinden en gedeeltelijk ondergebracht zijn bij het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie in Den Haag, wordt met behulp van subsidie van Metamorfoze gedigitaliseerd.

- **Journalistentijdschriften**

Metamorfoze heeft eveneens subsidie toegekend aan het Persmuseum in Amsterdam voor de conservering en digitalisering van journalistentijdschriften uit de periode 1896-1950. In het begin van de twintigste eeuw professionaliseerde de journalistiek zich,

met als gevolg het verschijnen van diverse vaktijdschriften. Deze periodieken geven inzicht in de ontwikkeling van de journalistiek en leveren veel informatie over afzonderlijke kranten- en tijdschrifttitels, grote uitgeverijen en individuele journalisten. In 1950 zijn de diverse tijdschriften samengegaan in het nog altijd bestaande *De Journalist*.

Metamorfoze, het nationaal programma voor het behoud van het papieren erfgoed, wordt gecoördineerd door de Koninklijke Bibliotheek en het Nationaal Archief en gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het programma bindt de strijd aan met verzuring en andere vormen van autonoom papierverval: inktvraat en kopervraat.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over de toegekende subsidies of Metamorfoze kunt u contact opnemen met Mirjam Raaphorst (Coördinator Communicatie, e-mail: mirjam.raaphorst@kb.nl, 070 - 314 07 79).